

Faktagranskare: Karl Åke Jansson, Sektionschef rekonstruktiv ortopedi, Gunnar Sandersjö, Verksamhetschef ME Trauma, akutkirurgi och ortopedi och Emmy Nyqvist, Specialistläkare i ortopedi

Undertrycksbehandling av sår

Riktlinjer för undertrycksbehandling (Negative Pressure Wound Therapy NPWT) med t.ex. V.A.C (Vacuum Assisted Closure)

Vakuump assisterad slutning av sår används för att befrämja sårsläkning under inverkan av kontinuerligt och/eller intermittent undertryck. Målsättning med NPWT behandling kan vara avlägsnande av infektiöst material och/eller andra vätskor, granulation av vävnaden, minskning av såret, slutning av sårkanter, befrämja perfusion och fuktig sårsläkningsmiljö. Sekundära mål kan vara suturering av sår, skapande av granulationsvävnad för transplantat eller byte till annan omläggningssmetod.

Kontraindikationer

- Nekrotisk vävnad/sårskorpa
- Direkt placering av NPWT-förband på exponerade blodkärl och/eller organ
- Direkt placering av svamp/gasväv på intakt hud omgivande såret (plasta då kring sårkanterna innan svampen placeras)
- Obehandlad osteomyelit
- Icke-enterala eller ej undersökta fistlar
- Malignitet i såret

Försiktighet vid

- Aktiv blödning, Svårartad sårhemostas, Antikoagulantia i behandlingsdos

NPWT ordination

All NPWT-behandling skall vara ordinerad av läkare. Lämplig revidering av såret skall ske före behandling. Beslut om NPWT-behandling skall dokumenteras i Take Care journalen, där följande klart skall framgå:

- Typ av sår och ungefärlig storlek.
- Val av förband (gasväv eller svamp, typ av svamp). WhiteFoam komprimeras inte lika mycket, är fuktat på förhand, växer inte på samma sätt fast i såret och går inte att riva sönder. Det kan med fördel läggas på delhudstransplantat eller i håligheter.
- Målsättning med NPWT-behandlingen och planerad behandlingstid.

Ordinerade **läkare** är ansvarig för behandlingens utvärdering och uppföljning. Utebliven förbättring under 1 vecka är en indikation på att behandlingen skall avslutas.

Handläggare: Linnéa Bergman/Karolinska/SLL; Peter Landell/Karolinska/SLL
Fastställare: Gunnar Sandersjö/Karolinska/SLL
Organisation:

Dokumentnr: Kar2-4995
Version: 6
Giltig fr o m: 2021-05-27
Utskriftsdatum: 2022-02-10

Grundinställningar hos AVTIV.A.C

Kontinuerligt undertryck (125mmHg är standard. Vid användning av WhiteFoam kan trycket behöva höjas till 175mmHg. Smärtande sår kan behandlas med längre tryck (minst 50mmHg). Low intensity (anger hur snabbt undertrycket etableras).

Undertrycket måste vara aktivt 22 av dygnets 24h. Om vacuumet är avstängt längre måste förbanden tas bort och bytas till ny VAC eller annan traditionell omläggningstyp.

Förbandsbyte sker normalt 2–3 gånger per vecka och vacuumet skall vara avstängt 30min innan byte för att minska smärta.

Vid NPWT på ett hudtransplantat skall undertrycket sänkas till 75mmHg och trycket måste vara kontinuerligt 24/24h då transplantatet annars lyfter från underlaget. Första förbandsbytet efter hudtransplantat görs efter 4–5 dagar.

Versionshistorik

Varje dokument bör innehålla en historik som för varje version talar om vad som ändrats, vem som gjort ändringen och när ändringen gjordes.

Version	Datum	Förändring och kommentar	Ansvarig
1			
2	131004	Nytt PM ersätter tidigare daterat 130603-140603	Eila Sterner/Eija Klemola
3-5			
6	2020-10-13	Nytt PM ersätter tidigare daterat 2020-05-18	Emmy Nyqvist /Linnéa Berman

Handläggare: Linnéa Bergman/Karolinska/SLL; Peter Landell/Karolinska/SLL
Fastställare: Gunnar Sandersjö/Karolinska/SLL
Organisation:

Dokumentnr: Kar2-4995
Version: 6
Giltig fr o m: 2021-05-27
Utskriftsdatum: 2022-02-10